

مدیریت موفقیت

◆ ذبیح الله کرمی

سردبیر فصلنامه سپهر اقتصاد کرمان

در دنیای پیشرفته صنعتی؛ به عنوان نمونه آمریکا، ویژگی تعیین کننده اقتصاد آن، کیفیت مدیریت و پای بندی به آزادی اقتصادی است. بدیهی است که ایران نیز دارای اهداف توسعه گرایمی است، اما مشکل اینجاست که الزامات توسعه را رعایت نمی کند و گرفتار ضعف نهادی و ساختاری است. اقتصاد ایران در مسیر رانت خواری قرار دارد و در مرداب فساد گرفتار شده است؛ این اقتصاد با حجم تنها ۱۹۲ میلیارد دلاری در جایگاه پنجاه و یکم جهان قرار دارد که بنا به استعدادهای خود جایگاه شایسته ای نیست. یک نکته بسیار مهم این که ما طی ۷۴ سال گذشته به تدوین و اجرای ۱۱ برنامه توسعه پرداخته ایم، ولی از توسعه خبری نشده است؛ برای این که سیاست ها بیشتر نادرست و فهرست چالش های پایدار در همه این سال ها، مثنوی هفتاد من است. دقت کنیم که ایران یکی از کشورهای مورد توجه در اقتصاد جهانی است، انتظار می رود که سیاست گذار، فضای کار و تلاش را مهیا ساخته و امید را در جامعه تقویت و مدیریت کند تا فعالان اقتصادی و مدیران بنگاه ها در لحظات کار و تلاش نه تنها به تولید و تجارت در کلاس جهانی بپردازند، بلکه چون مدیران و فعالان در کشورهای پیشرفته صنعتی به مدیریت موفقیت یعنی رسیدن به دستاوردهای فوق العاده بیندیشد و آن را محقق و پایدار سازند. ◆◆

به خاطر دارم که در سالهای سه دهه ۶۰، ۷۰ و ۸۰، بررسی و نقل مدیریت ژاپنی به عنوان یک الگوی مدیریتی پیشرفته و کارآمد، بسیار مطرح و داغ بود؛ این که چه شد که ژاپن این شد؟ در قرن گذشته، ایران و ژاپن به دنبال کشف رمز پیشرفت غرب بودند. ژاپن امروز کشوری توسعه یافته است که خود مورد بررسی پژوهشگران برای یافتن رمز و راز «این شدن» است، در حالی که ایران کشوری در حال توسعه نامیده می شود. محققان علت توسعه ژاپن را در رفع موانع، وجود بستر مناسب و سیاستگذاری و انگیزه درست می دانند. از کره جنوبی و جزیره کوچک سنگاپور و... که بگذریم، امروز شوریهایی چون ویتنام و بنگلادش نیز سر بر آورده اند؛ به جهان نگاه کرده و به درستی می آموزند و راه پیشرفت را پیدا کرده اند. این یکی، فقیر سال های نزدیک، طی یک دهه، تولید ناخالص ملی خود را سه برابر کرده و درآمد سرانه اش را به ۲،۵ برابر ارتقا داده است و آن یکی در گذر دهه اخیر، معجزه وار رشد اقتصادی متوسط ۷ درصدی را محقق کرده است. کشوری که بزرگترین آسیب های جنگی را از آمریکا دیده است در حال فتح بازار این کشور است. به تحقیق، این همه به طور عمده ناشی از بهبود حکمرانی اقتصادی است.